

HE 290/2010 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi autoverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi autoverolakia. Autoverolain muuttoajoneuvoille myönnettäviä veronalennuksia koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että maahan muuttoja koskevista määräajoista säädettäisiin nykyistä joustavammin. Laissa ehdotetaan säädettäväksi siitä, että kun ulkomailla oleskelu tapahtuu seudulla, jossa muuttoajoneuvoksi tarkoitettua ajoneuvoa ei ole turvallista käyttää, ajoneuvon voisi tuona aikana tietyin ehdoin säilyttää Suomessa.

Taksikäytössä olevien tila-autojen veronhuojennusta ehdotetaan suurennettavaksi siitä, mitä sovelletaan muihin taksiautoihin.

Rekisteröidyn asiamiehen vastuuta koskevia säännöksiä ehdotetaan tarkistettaviksi. Lisäksi autoverolakiin tehtäisiin eräitä teknisiä tarkistuksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA JA EHDOTETUT MUUTOKSET.....	3
1.1 Muuttoajoneuvoja koskevat säännökset.....	3
1.2 Taksipalautuksen kehittäminen.....	6
1.3 Rekisteröidyn asiamiehen vastuu eräistä ajoneuvoista.....	6
1.4 Käytetyn ajoneuvon määritelmän tarkistaminen.....	7
2 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	7
3 ASIAN VALMISTELU.....	7
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	8
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	8
2 VOIMAANTULO.....	10
LAKIEHDOTUS.....	11
Laki autoverolain muuttamisesta.....	11
LIITE.....	13
RINNAKKAISTEKSTI.....	13
Laki autoverolain muuttamisesta.....	13

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset**1.1 Muuttoajoneuvoja koskevat säännökset**

Autoverotuksessa on käytössä maahan muuton yhteydessä tuotavasta ajoneuvosta myönnettävä enintään 13 450 euron suuruisen veron alennus. Tämä etuus oli 1960-luvulta alkaen ollut osa tullilainsäädännön nojalla myönnettyä yleistä maahan muuttajan käytössä ulkomailla olleen, muuton yhteydessä hänen mukanaan tuomansa tavaran verovapautta, jolla pyrittiin lähinnä siihen, ettei henkilökohtaiseen käyttötavaraan kohdistu kaksinkertaista kulutusverotusta. Euroopan unioniin liityttäessä yhteys tullilainsäädäntöön katkaistiin siten, että muuttoautojen veroodusta säädettiin vuoden 1995 alusta voimaan tulevassa autoverolaissa (1482/1994). Järjestelyn tarkoituksena oli kuitenkin edelleen se, että ulkomailla tietyn vähimmäisajan käytössä olleen ja myös muuton jälkeen muuttajan henkilökohtaiseen käyttöön tietyksi aikaa jäävän ajoneuvon kaksinkertaiselta verotukselta vältyttäisiin.

Unionin oikeudessa ja sen tulkintakäytännössä tapahtuneen kehityksen voidaan katsoa vähentäneen tarvetta poistaa muuttoajoneuvoilta mahdollinen kaksinkertainen verotus myöntämällä autoverosta alennusta tai vapautuksia siinä maassa, johon toisesta jäsenvaltiosta muuttava henkilö saapuu ajoneuvoineen. Erilaisia ajoneuvon hankintaan liittyviä veroja on tällä hetkellä käytössä 19 unionin jäsenvaltiossa (lähde: <http://www.acea.be>). Unionin tuomioistuin on vuonna 2002 antamassaan päätöksessä C-451/99 Cura Anlagen edellyttänyt, että jäsenvaltio palauttaa ajoneuvon hintaan sisältyvän veron, kun ajoneuvo siirretään pysyvästi toiseen jäsenvaltioon. Tällaisia palautusjärjestelmiä onkin otettu käyttöön muun muassa Tanskassa ja vuoden 2010 alusta myös Suomessa. Voidaan katsoa, että tarvetta välttää kaksinkertaista verotusta myöntämällä verohelpotuksia saapumismaassa ei lainkaan olisi, jos lähtömaassa palautettaisiin ajoneuvon arvoon sisältyvä veron osuus tai jos lähtömaassa ei olisi kannettu ajoneuvon

hankinnan veroa. Osa muuttoajoneuvoista kuitenkin tuodaan Suomeen muualta kuin unionin jäsenvaltioista, eikä mainittua palautusjärjestelmää ole vielä kattavasti sisällytetty kaikkien jäsenvaltioidenkaan lainsäädäntöön.

Jatkossa voi syntyä tarvetta arvioida muuttoajoneuvojen verohelpotuksen tarvetta uudelleen, jos edellä mainittu kehitys johtaa siihen, ettei saapumismaassa myönnettävä verohelpotus enää ole tarpeen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi. Komission autoverotusta ja ajoneuvoverotusta koskevissa valmisteluasiakirjoissa on vakiintuneesti katsottu, että ajoneuvoihin liittyvät verot pitäisi ensisijaisesti maksaa sinne, missä ajoneuvo pääasiallisesti käytetään, eli rekisteröintivaltioon. Tämä vastaisi parhaiten myös sitä tavoitetta, että rekisteröintivaltiossa verotus kohdistuisi ajoneuvoihin samalla tavoin riippumatta siitä, onko ajoneuvo alkuperältään tullut muuttotavarana vai onko se uutena jo alun perin rekisteröintivaltiossa verotettu ajoneuvo. Kansainvälisten työmarkkinoiden ja liikkuvuuden yleensäkin lisääntyessä myös tämän tasapuolisuuden vaatimuksen voidaan katsoa painottuvan. Toisaalta myös muuttoajoneuvon veroetu on osittain menettänyt merkitystään sitä myöten kun autoveron taso on alennettu. Hallinnollisesta näkökulmasta tämän kaltaisten poikkeusten käsittely on omiaan lisäämään verojärjestelmän edellyttämää työtä ja kustannuksia. Muuttoajoneuvoetus tarkoittaa myös näiden ajoneuvojen jäämistä ainakin osittain autoverotuksessa käyttöön otetun ympäristöohjauksen ulkopuolelle.

Jotta muuttoajoneuvoetus kohdistuisi alussa mainittujen tavoitteiden mukaisesti muuttajan henkilökohtaisessa käytössä olleeseen ja henkilökohtaiseen käyttöön muuton jälkeen ainakin tietyksi aikaa jäävään ajoneuvoon, autoverolakiin sisältyy eräitä ulkomailla oleskelun ja ajoneuvon omistuksen määräaikoja koskevia säännöksiä samoin kuin ajoneuvon käyttöä määräaikojen sisällä koskevia säännöksiä. Säännöksiä on ajan mittaan useita kertoja muutettu, jotta menettely aikaisempaa joustavammin vastaisi lisääntyvän kansainvälistymisen seurauksena

syntyviä entistä monitahoisempia muuttotilanteita ja menettely olisi samalla asiaa käsittelevien viranomaisten kannalta riittävän helposti sovellettava. Tästä näkökulmasta muuttoaajoneuvojen veronalennusmenettelyyn liitetty kehittämistarpeita, jotka koskevat kysymystä siitä, milloin ajoneuvon tuonti katsotaan tapahtuvaksi, luovutusrajoitusten määräaikojen käyttöä ulkomailla, silloin kun auton omistaja oleskelee seudulla, jossa ajoneuvon käyttö on esimerkiksi kriisitilanteiden johdosta vaikeaa taikka mahdotonta. Seuraavassa käsitellään kutakin näistä kohdista omina asiakokonaisuuksinaan.

Muuton yhteys

Vaatus, että muuttoaajoneuvo olisi tuotava muuton yhteydessä, liittyy alkujaan edellä selostettuun veronalennusjärjestelyn tavoitteeseen, joka tarkoitti henkilökohtaisen käytötavaran verottomuutta tai veronalennusta. Kansainvälistymisen myötä muuttotapahtumat ovat kehittyneet yhä monimuotoisemmiksi, eikä täsmällistä muuttoaajankohtaa ole aina helposti esitettävissä. Erilaiset asteittaiset siirtymät maasta toiseen ovat tavallisia.

Laissa ei ole tarkemmin määritelty yleisiä perusteita, joilla muuton yhteydessä -vaatimuksen täyttymistä tulee arvioida. Kyseessä on joustava normi, jonka täsmentäminen on jäänyt verotuskäytännön varaan. Oikeuskäytännössä on suhtauduttu esimerkiksi aikarajoihin melko joustavasti varsinkin, jos muuttaja on voinut esittää syitä siihen, että ajoneuvo on tuotu muutosta poikkeavana ajankohtana.

Autoverolaissa on kuitenkin eräitä asteittaisen muuton määräaikoja koskevia säännöksiä. Autoverolain 25 §:n 3 momentin mukaan asteittaisen muuton tilanteessa ajoneuvo tulee ilmoittaa verotettavaksi kuuden kuukauden kuluessa väliaikaisen oleskelun alkamisesta, tai jos verottoman käytön määräaika on pidennetty tulliviranomaisen päätöksellä, ennen määräajan päättymistä ja kuitenkin viimeistään 18 kuukauden kuluessa väliaikaisen oleskelun alkamisesta. Jos muutto Suomeen tapahtuu väliaikaisen oleskelun jälkeen, muuttoaajoneuvon tuontia koskevien autoverolain 25 §:n 1 momentissa säädettyjen muun

muussa ajoneuvon omistusaikaa koskevien edellytysten tulee olla täyttyneitä välittömästi ennen henkilön saapumista Suomeen väliaikaista oleskelua varten.

Edellä selostettuja säännöksiä siitä, milloin ajoneuvo katsotaan tuoduksi muuton yhteydessä, ehdotetaan täsmennettäväksi ja yhtenäistettäväksi. Yleisesti kaikkia muuttotapahtumia koskeviksi aikarajoiksi ehdotetaan, että ajoneuvo katsottaisiin muuton yhteydessä tuoduksi, jos se tuodaan Suomeen 12 kuukauden kuluessa henkilön muutosta tai enintään kolme kuukautta ennen muuttoa. Asteittaisen muuton aikarajoja koskevia säännöksiä ehdotetaan samalla muutettaviksi siten, että ajoneuvo tulee kaikissa tapauksissa ilmoittaa verotettavaksi 18 kuukauden kuluessa väliaikaisen oleskelun alkamisesta tai muutosta Suomeen.

Eräät luovutusrajoitusta koskevat säännökset

Autoverolain 27 §:n 1 momentin mukaan maahanmuuton yhteydessä tuotua ajoneuvoa, josta on 25 §:n nojalla myönnetty veronalennus tai verottomuus, ei saa veroa suorittamatta myydä, vuokrata eikä muutoin luovuttaa toiselle eikä antaa vastikkeettakaan muuttajan perheeseen kuulumattoman henkilön käytettäväksi ennen kuin ajoneuvo on ollut muuttajan tai hänen aviopuolionsa omistuksessa tai omistukseen johtavassa hallinnassa ja muuttajan käytössä vähintään kolme vuotta, josta kuitenkin vähintään yhden vuoden ajan Suomessa.

Autoverolain 27 §:n 2 momentissa säädetään, että muuttajan perheeseen kuuluvat hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvat aviopuoliso ja heidän naimattomat lapsensa. Aviopuoliso on rinnastetaan muuttajan kanssa avioliittoa solmimatta yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa jatkuvasti elävä toista sukupuolta oleva henkilö. Lainkohtaa esitetään muutettavaksi siten, että aviopuoliso on rinnastettavaksi myös samaa sukupuolta oleva henkilö, joka elää muuttajan kanssa avioliitonomaisissa olosuhteissa avioliittoa solmimatta.

Ajoneuvon käyttö ulkomailla

Autoverolain 25 §:n mukaan muuttoajoneuvona tuotavan ajoneuvon on välittömästi ennen muuttoa pitänyt olla muuttajan tai hänen aviopuolisonsa omistuksessa tai omistukseen johtavassa hallinnassa ja muuttajan käytössä vähintään kuuden kuukauden ajan. Tämä edellytys vastaa alkujaan tullilainsäädännöstä peräisin olevaa tarkoitusta, joka oli tulli- tai verovapauden myöntäminen sellaiselle tavaralle, joka oli tosiasiallisesti ollut ulkomailla muuttajan henkilökohtaista käyttötavaraa. Verotuskäytännön mukaan tämän edellytyksen voidaan katsoa täyttyvän, jos ajoneuvo on ollut rekisteröity ja liikennevaikutettu tavalla, joka on mahdollistanut sen liikennekäytön oleskelumaassa. Kun ajoneuvoa ei perustelluista syistä ole voitu käyttää juuri oleskelumaassa, oikeuskäytännössä on katsottu, että muuttoajoneuvon verotuskohtelun edellytykset voivat tältä osin täytyä, vaikka ajoneuvoa käytettäisiin muualla kuin oleskelumaassa. Tällöin on kiinnitetty huomiota muun muassa siihen, miten kaukana ajoneuvon sijaintipaikka on oleskelupaikkakunnalta, ja myös käyttöpäivien määrään. Jos näiden paikkakuntien välinen etäisyys on huomattavan pitkä, muuttoajoneuvoetua ei ole yleensä myönnetty. Lisäksi ratkaisukäytännössä on edellytetty, että ajoneuvo on ollut käytettävissä vähintään 25 päivän ajan.

Ulkomailla käytön edellytystä on arvosteltu muun muassa sen johdosta, että erityisesti rauhanturvatoiminnassa kriisialueet ovat olleet sellaisia, joissa ajoneuvon pitäminen tai käyttäminen on ollut mahdotonta tai vaikeaa. Tämä näkökohta on ollut esillä muun muassa eduskunnan lakialoitteessa 24/2009 vp., jossa ehdotettiin autoverolakia muutettavaksi siten, että kun muuttaja on ennen muuttoaan palvellut kansainvälisessä kriisinhallintatehtävässä tai siihen rinnastuvassa tehtävässä toimialueella, joka ei turvallisuustilanne huomioon ottaen ole mahdollistanut ajoneuvon käyttämistä tai säilyttämistä alueella, muuttaja saisi muuttoajoneuvoedun, vaikka hän hankkisi ajoneuvon Suomeen palattuaan kahden kuukauden kuluessa tehtävän päätymisestä.

Vaikka katsottaisiin, että ajoneuvon käyttöä tai säilyttämistä ulkomailla oleskelun

paikkakunnalla voitaisiin pitää joissakin tapauksissa esimerkiksi edellä mainituista lakialoitteesta mainituista syistä vaikeana, tätä voitaisiin helpottaa muillakin keinoin kuin luopumalla nykyisen järjestelmän keskeisestä rakenteesta. Erityisesti olisi tarpeen huolehtia siitä, että järjestelmä olisi tasapuolinen ja syrjimätön kaikille maahan muuttaville. Verohelpotus muuton jälkeen hankitusta ajoneuvosta tietyille, useimmiten palvelussuhteessa valtioon olevalle ammattiryhmälle voisi ainakin periaatteellisella tasolla herättää kysymyksen siitä, miten tällainen etuus olisi käsiteltävä esimerkiksi tuloverotuksessa, kun otetaan huomioon siellä käytössä oleva laaja veronalaisen tulon käsite.

Näistä syistä ehdotetaan, että autoverolain muuttoajoneuvoja koskevaa menettelyä kehitettäisiin siten, että samalla kun muuttoajoneuvojärjestelmä pidettäisiin muutoin mahdollisimman pitkälti nykyistä vastaavana, ajoneuvon käyttöä tai säilytystä kriisialueilla ei edellytetäisi. Ajoneuvon voisi sen sijaan säilyttää Suomessa. Tämä ratkaisisi edellä mainittuihin turvallisuustekijöihin liittyvät ongelmat. Säännökset laadittaisiin kuitenkin siten, että ne eivät mahdollista ajoneuvon käyttöä Suomessa tai muuallakaan ennen muuttoa tänne. Ajoneuvon omistusasjan ja luovutuskieltojen määräajat olisivat samat, jotka koskevat muitakin muuttoajoneuvoja. Näin ollen muuttajalta edellytettäisiin vähintään yhden vuoden oleskelua ulkomailla. Siitä ajasta vähintään kuusi kuukautta välittömästi ennen muuttoa tulisi kulua kriisialueella. Kriisialueella oleskelun tulisi olla samalta ajanjaksolta, joka luetaan ajoneuvon omistusajaksi 27 b §:n 1 momentin 2 kohdan mukaiseen vähintään kuuden kuukauden omistusaikaan. Tänä aikana ajoneuvoa ei voitaisi veroa suorittamatta rekisteröidä Suomessa eikä käyttää täällä. Ajoneuvo ei voisi olla tänä aikana käytössä tai rekisteröitynä muualakaan kuin Suomessa. Luovutus- ja käyttökielto koskisi myös puolisoa ja perheenjäseniä muuttoa edeltävänä aikana. Valvonnallisista syistä ehdotettuun järjestelyyn otettava ajoneuvosta, sen omistajan oleskelusta kriisialueella ja ajoneuvon suunnitellusta säilytyksestä olisi ilmoitettava tullille.

Ehdotetun vaihtoehdon lisäksi kriisialueella oleskelevien henkilöiden käytettävissä oli-

si edelleen myös tähänastisen verotuskäytännön mukainen menettely, jossa ajoneuvoa ei tällaisissa tapauksissa ole ollut tarpeen käyttää tai säilyttää kriisialueella, vaan on sallittu muuallakin Suomen ulkopuolella paikassa, joka on riittävän turvallinen ja jossa ajoneuvo on esimerkiksi maantieteellisen etäisyyden puolesta periaatteessa käytettävissä. Tällöin on myös edellytetty jokin määrä tosiasiallista käyttöä esimerkiksi loma-aikoina. Ehdotuksella ei ole tarkoitus vaikuttaa tähän käytäntöön. Eri vaihtoehdot olisivat kuitenkin toisensa pois sulkevia, jolloin siis ajoneuvon olisi sovellettava joko nykyisiä autoverolain 25—27 a §:n säännöksiä tai uutta Suomessa säilyttämisen mahdollisuutta. Jos valitaan uusi järjestelmä, autoverolain 25—27 a §:n säännöksiä kuitenkin sovellettaisiin siltä osin kuin uudesta järjestelmästä ei muuta johdu.

1.2 Taksipalautuksen kehittäminen

Autoverolain mukaan taksikäyttöön otettaville autoille myönnetään autoverosta enintään 9 600 euron suuruinen alennus. Kun autoverotusta ja arvonlisäverolakia (1501/1993) muutettiin vuoden 2009 huhtikuun alusta siten, että autoveroa ei enää lueta arvonlisäveron veropohjaan, mutta samalla autoveroa korotettiin sille kannettua arvonlisäveroa vastaavalla määrällä, lakimuutoksen eduskuntakäsittelyssä ehdotettiin taksipalautuksen määrää korotettavaksi. Eduskunta suhtautui ehdotukseen kielteisesti (VaVM 26/2008 vp). Valiokunta piti kuitenkin aiheellisena selvittää taksipalautuksen enimmäismäärän porrastusta esimerkiksi henkilökuljetuskyvyn eli istuinpaikkojen perusteella. Valtiovarainvaliokunta katsoi, että muutos voi olla perusteltu tilatakselle. Tällä tavoin voitaisiin ottaa huomioon muun muassa haja-asutusalueiden oppilas-, vanhus- ja muiden erityiskuljetusten asettamat tarpeet ja riittävä liikenneturvallisuus. Toisaalta taksiyrittäjät voivat vaikuttaa myös auton valinnalla suoritettavan veron määrään. Vähäpäästöisiä malleja on myös tilavissa autoissa, eikä auton kuljetuskyvystä tai muista ominaisuuksista tarvitse siten välttämättä tinkiä verotuksen vuoksi. Tämän vuoksi pidettiin tarpeellisena, että lainsäädäntö tukee ympäristöperusteisen autoveron ohjausvaikutusta myös takseihin.

Edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi ehdotetaan, että esteettömästä taksista, jossa on kuljettajan istuimen lisäksi vähintään seitsemän istuinpaikkaa, alennus olisi enintään 12 000 euroa muihin taksiautoihin sovellettavan 9 600 euron sijasta. Esteettömällä taksilla tarkoitettaisiin taksiliikenteessä käytettävän esteettömän kaluston laatuvaatimuksista annetussa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksessa (723/2009) säädetyt vaatimukset täyttävää taksiautoa. Asetuksen 2 §:n mukaan esteetön taksiauto on erityisesti pyörätuolia käyttävien vammaisten asiakkaiden kuljetusta varten rakennettu ja varustettu muu kuin invataksiksi määritelty M₁-luokan auto, jota käytetään yleiseen luvanvaraiseen taksiliikenteeseen. Asetuksessa on lisäksi tarkempia säännöksiä pyörätuolipaikasta ja tähän liittyvistä mitoituksista ja varusteista.

Ehdotuksessa on otettu huomioon, että esteettömäksi varustetun taksin hinta on jonkin verran korkeampi kuin muun taksiauton keskihinta. Tilatakselle ehdotettavan verotuen porrastuksen mitoitus perustuu osaltaan myös edellä selostetussa valtiovarainvaliokunnan muistiossa painotettuihin ympäristönäkökohtiin. Näillä perusteilla ehdotetaan uuden tilataksien veroporrastusluokan perustamista tavanomaisten taksien ja kokonaan verovapaiden invataksien väliin. Invataksien täyttä verovapautta voidaan tässä yhteydessä perustella sillä, että koska niissä on oltava kaksi pyörätuolipaikkaa, tämä vaatimus tarkoittaa vielä suurempaa ja kalliimpaa autoa kuin nyt puheena olevissa tilataksissa on kysymys.

1.3 Rekisteröidyn asiamiehen vastuu eräistä ajoneuvoista

Autoverolain 4 §:ssä säädetään verovelvollisuudesta autoverotuksessa ja siitä, kuka eri tilanteissa on vastuussa verosta. Pykälän 2 momentti koskee rekisteröidyn asiamiehen vastuuta. Sen mukaan rekisteröity asiamies vastaa niiden ajoneuvojen verosta, jotka hän on tuonut maahan tai valmistanut. Tarkoitus on, että rekisteröity asiamies vastaa kaikkien niiden ajoneuvojen verotuksesta, joita hänen liiketoimintansa koskee. Viittaus rekisteröidyn asiamiehen maahan tuomiin ja valmistamiin ajoneuvoihin on kuitenkin tulkinanvarainen, koska on mahdollista, että hän

myy edelleen ajoneuvon, joka on tullut maahan jonkun muun kuin hänen itsensä tai toisen rekisteröidyn asiamiehen tänne tuomana. Jotta edellä mainitun säännöksen kattavuudesta ei voisi syntyä epävarmuutta, ehdotetaan 4 §:n 2 momenttia tarkistettavaksi siten, että rekisteröidyn asiamiehen vastuu verosta koskisi hänen maahan tuomiensa ja valmistamiensa ajoneuvojen lisäksi ajoneuvoja, jotka hän on muutoin hankkinut verotta.

1.4 Käytetyn ajoneuvon määritelmän tarkistaminen

Autoverolain 10 §:n 1 momentin mukaan ajoneuvoa pidetään käytettynä, jos se on ollut rekisteröitynä ja käytössä. Näiden molempien edellytysten on siis täyttyvä, jotta ajoneuvo voitaisiin verottaa käytettynä. Säännöksen sanamuoto on johtanut siihen, että verotettavaksi on tuotu enenevässä määrin ajoneuvoja, jotka on ennen verotusta rekisteröity muualla kuin Suomessa. Rekisteröinti ei välttämättä ole kestänyt kuin yhden päivän eikä ajoneuvoja ole tosiasiallisesti käytetty liikenteeseen ainakaan enempää kuin ajoneuvon toimittaminen tänne käytännössä edellyttää. Suomessa ajoneuvot verotetaan ja myydään kuluttajalle uusina, vaikka esimerkiksi niiden tehdastakuu on alkanut jo ensirekisteröinnistä.

Käytäntö on yleistynyt jatkuvasti. Toisaalta autokaupalla saattaa olla tavoitteena esimerkiksi myyntialueita koskevien sopimusten kiertämiseksi käsitellä ajoneuvoja käytettynä, toisaalta taas halutaan käsitellä niitä uusina, jolloin niille voidaan hakea oma kaupallinen nimike samoin ehdoin kuin kokonaan uusille ajoneuvoille. Menettelystä voi myös aiheutua kuluttajansuojaongelmia, koska uusina myydään ajoneuvoja, jotka eivät sitä välttämättä ole, vaan ovat lähinnä vain vähän käytettyjä.

Lisäksi siitä, että ajoneuvoa voidaan pitää käytettynä, vain jos molemmat edellytykset täyttyvät, seuraa jonkin verran huojennushakemuksia, joissa tavoitteena on saada ajoneuvo verotetuksi käytettyyn ajoneuvon sovellettavien perusteiden mukaan. Rekiste-

röintivaatimus ei täyty, jos ajoneuvo on ollut esimerkiksi kilpailukäytössä tai on lajiltaan mönkijä. Noin viidennes Tullihallituksen huojennuspäätöksistä on koskenut tällaisia ajoneuvoja. Asianmukaisena ja menettelyä yksinkertaistavana voitaisiin pitää, että nämä tapaukset käsiteltäisiin suoraan ensiverotuksen yhteydessä, jolloin myös esimerkiksi näytön arviointi on helpompaa.

Edellä mainituista syistä ehdotetaan, että käytetyn ajoneuvon määrittelyä muutettaisiin siten, että ajoneuvoa voitaisiin pitää käytettynä, jos se on joko ollut rekisteröitynä tai jos sitä on käytetty.

2 Esityksen vaikutukset

Muuttoajoneuvoja koskevat muutokset liisäisivät jonkin verran verotuksen joustavuutta. Tämä helpottaisi hallinnollista menettelyä, mutta tuskin vaikuttaisi sanottavasti muuttoajoneuvojen tuonnin määriin. Ehdotus, joka koskee kriisialueilla oleskelevien henkilöiden Suomessa säilytettäviä ajoneuvoja, lisäisi jonkin verran tullin työmäärää. Etua ehkä myös käytettäisiin tapauksissa, joissa muuttoajoneuvoa ei olosuhteista johtuen nykyisin hankita. Verohelpotuksen tasoon ehdotuksella ei ole vaikutusta, joten vaikutukset verotukseen ja organisaatioon ovat vähäiset.

Tilataksien veroedun korotus 2 600 eurolla tarkoittaisi autoveron tuoton alentumista 260 000 eurolla sataa tällaista autoa kohden. Tilataksien rekisteröintimäärien perusteella voidaan arvioida, että vaikutus autoveron tuottoon on jonkin verran alle miljoona euroa. Täsmällistä arviota ei kuitenkaan voida esittää, koska tietoa esimerkiksi siitä, mikä osa tilatakseista on ollut tai tulisi olemaan esteettömiä, ei ole käytettävissä. Tilataksien rekisteröintimäärä lienee vuosittain ollut noin 500 kappaletta.

3 Asian valmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullihallituksen kanssa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

4 §. Pykälän 2 momentin mukaan, silloin kun ajoneuvon tuo maahan tai valmistaa 39 §:ssä tarkoitettu rekisteröity asiamies, tämä vastaa autoverosta pykälän 1 momentissa tarkoitettua verovelvollisen sijasta. Jotta säännös kattaisi kaikki hankintakanavat, joiden kautta rekisteröity asiamies voi hankkia liiketoimintaansa vielä verottamatta olevia ajoneuvoja, pykälässä ehdotetaan ajoneuvon maahan tuonnin ja valmistamisen ohella mainittavaksi myös se mahdollisuus, että ajoneuvo hankitaan muutoin verottomana muulta kuin toiselta rekisteröidyltä asiamieheltä. Tarkoituksena on, että tässäkin tapauksessa rekisteröity asiamies vastaa liiketoiminnassaan käsittelemiensä ajoneuvojen verotuksesta.

10 §. Pykälän 1 momentissa on käytetyn ajoneuvon määritelmä. Ajoneuvoa pidetään käytettynä, jos se on ollut rekisteröitynä ja käytössä. Määritelmää ehdotetaan muutettavaksi siten, että ajoneuvoa pidettäisiin verotuksellisesti käytettynä jo silloin kun jompi kumpi pykälässä mainituista edellytyksistä täyttyy. Käytetyn ajoneuvon tulisi siis olla rekisteröity tai sitä olisi pitänyt käyttää. Myös jos molemmat edellytykset täyttyvät, ajoneuvoa pidettäisiin käytettynä. Ajoneuvon käyttö tarkoittaisi ainakin jonkin verran suurempaa käyttömäärää, mikä suoraan valmistajalta tulevalle ajoneuvolle on tavallista esimerkiksi koeajona tai lyhyinä siirtoina, tai muutoin varsinaista liikennekäyttöä.

25 §. Pykälässä säädetään muuttoajoneuvon verotusta koskevista yleisistä edellytyksistä, kuten muun muassa veron alennuksen enimmäismäärästä ja ulkomailla oleskelusta ja ajoneuvon omistusajasta ennen Suomeen muuttoa. Pykälään lisättäisiin säännös, joka tarkentaisi ajoneuvon tuonnin aikarajoiksi enintään kolme kuukautta ennen ajoneuvon tuojan muuttoa tai enintään 12 kuukautta muuton jälkeen. Muuttoajoneuvo olisi ilmoitettava verotettavaksi 18 kuukauden kuluessa muutosta. Tämä määräaika ei vaikuta ajoneuvon käyttöoikeuteen Suomessa.

Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että asteittaisen muuton tapauksessa ajoneuvo olisi ilmoitettava verotettavaksi 18 kuukauden kuluessa väliaikaisen oleskelun alkamisesta. Tämä koskisi kaikkia väliaikaiseen oleskeluun liittyviä tapauksia. Nykyisin säädetään erikseen kuuden kuukauden määräajasta silloin, kun ajoneuvoa on käytetty autoverolain 2 §:ssä olevan enimmäisajan rajoissa, ja 18 kuukauden määräajasta, jos tulli on lain 32 §:n nojalla myöntänyt pidennetyn määräajan ajoneuvon käytölle. Käytännössä nykyinen määräaikojen erottelu perustuu siihen, tuoko muuttaja ajoneuvonsa Suomeen tilapäisen oleskelun alkaessa vai vasta myöhemmin. Verottoman käytön jatkoaikaa ei voi hakea, jos ajoneuvo ei ole Suomessa. Näiden yhdistäminen yhdeksi säännökseksi ei vaikuta autoverolain 2 §:n eikä 32 §:n mukaisesti ajoneuvon verottoman käyttöoikeuden määräaikoihin.

27 §. Pykälä koskee muuttoajoneuvon luovutus- ja käyttörajoituksia 1 momentissa säädettyinä karenssiaikana. Tätä koskevia aikarajoja ei muutettaisi. Pykälän 2 momentissa säädetään ajoneuvoon käyttöön oikeutetusta muuttajan perhepiiristä. Nykyisessä laissa aviopuoliso on rinnastetaan muuttajan kanssa avioliittoon solmimatta yhteisessä taloudessa avioliiton omaisissa olosuhteissa jatkuvasti elävä toista sukupuolta oleva henkilö. Säännöksestä poistettaisiin se edellytys, että muuttajan ja edellä tarkoitettua henkilöä tulisi olla eri sukupuolta.

27 b §. Uuteen 27 b §:ään ehdotetaan otettavaksi säännökset vaihtoehtoisesta menettelystä, jota voitaisiin soveltaa, silloin kun muuttaja oleskelee alueella tai valtiossa, jossa ajoneuvoa ei terrorismin, sotatilan tai muiden vastaavien turvallisuussyiden vuoksi voida käyttää tai säilyttää. Pykälän 1 momentissa lueteltaisiin ehdot, joiden kaikkien tulee täytyä, jotta ajoneuvoa voitaisiin käsitellä 27 b §:n mukaiseen muuttoajoneuvojen erityisryhmään kuuluvana. Ehtoja olisi neljä, ja niitä sovellettaisiin 25—27 a §:ssä säädettyjen vastaavien ehtojen sijasta tai niiden lisäksi.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa säädettäisiin ensimmäisenä ehtona siitä, missä olosuhteissa oleskelemaan henkilöön vaihtoehtoista

menettelyä voitaisiin soveltaa. Ehdotuksena on, että menettelyä voitaisiin soveltaa, kun maahan muuttava henkilö on oleskellut ennen muuttoa Suomeen muualla kuin Suomessa siten kuin 25 §:ssä säädetään ja tästä ajasta vähintään kuuden kuukauden ajan välittömästi ennen muuttoa Suomeen alueella tai valtiossa, jossa ajoneuvoa ei voi terrorismin, sotatilan tai muista näihin rinnastuvista syistä oleellisesti heikentyneen turvallisuustilanteen vuoksi käyttää taikka säilyttää. Laissa ei tarkemmin määriteltäisi mitä terrorismilla, sotatilalla tai muulla vastaavista syistä oleellisesti heikentyneellä turvallisuustilanteella yksityiskohtaisemmin tarkoitettaisiin. Yhtenä oikeuskäytäntöön vaikuttavana lähteenä voidaan viitata ulkoasiainministeriön julkaisemiin matkustusohjeisiin. Heikon turvallisuustilanteen tulisi kuitenkin aiheutua edellä sanotun kaltaisista poliittiseen tai yhteiskunnalliseen levottomuuteen liittyvistä väkivaltatekijöistä. Esimerkiksi turvaton liikennekulttuuri tai jokin vastaava autonkäyttöä vain jonkin verran haittaava epävarmuustekijä ei olisi riittävä peruste siihen, että ajoneuvoa ei voitaisi käyttää kohdemaassa.

Kohdassa 2 säädetäisiin, että ajoneuvon on tullut olla ennen muuttoa Suomeen muuttajan omistuksessa tai omistukseen johtavassa hallinnassa vähintään kuuden kuukauden ajan. Säännös vastaa nykyisessä muuttoajoneuvoikäytännössä autoverolain 25 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla noudatettua ajoneuvon omistusaikaa kuitenkin niin, että mainintaa puolisoista ei olisi.

Kolmantena ehtona olisi, että ajoneuvoa ei ole ennen muuttoa rekisteröity Suomessa eikä se ole ollut 2 kohdassa tarkoitettuna aikana rekisterissä muuallakaan. Tämä tarkoittaa käytännössä muun muassa sitä, että ajoneuvoa ei ole aiemmin verotettu Suomessa. Ajoneuvo on kyllä voitu hankkia käytettynä ulkomailta, mutta edellytyksenä on kuitenkin, että se poistetaan rekisteristä.

Jotta viranomaisten tiedossa olisi, mitkä ajoneuvot ovat tämän poikkeusmenettelyn piirissä, ehdotetaan säädettäväksi, että näistä ajoneuvoista olisi ennen muuttoa Suomeen tehtävä tullille ilmoitus, josta käyvät ilmi ajoneuvon yksilöintitiedot, tiedot ajoneuvon hankinnasta, oleskelusta 1 kohdassa tarkoitulla alueella sekä suunnitellusta ajoneuvon

säilytyksestä. Kun ajoneuvoa ei ole tarkoitus rekisteröidä, nämä tiedot ovat tarpeen muun muassa sen varmistamiseksi, että se henkilö, joka oleskelee turvattomilla alueilla, on myös tosiasiallisesti hankkinut ajoneuvon, johon ehdotettavaa uutta järjestelyä sovelletaan. Ajankohdan varmistamisella on merkitystä myös ajoneuvon luovutusrajoitusten määräämisen laskemiseen. Tullihallitus voisi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksen sisällöstä, kuten ajoneuvon yksilöintistä ja hankintatiedoista. Ilmoituksen laiminlyönti johtaisi siihen, että 27 b §:n mukaista menettelyä ei sovellettaisi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että 27 b §:n mukaiseen menettelyyn kuuluvaa ajoneuvoa ei saa muuttoa edeltävänä aikana käyttää Suomessa eikä luovuttaa toisen käytettäväksi. Tämä koskisi myös ajoneuvon käyttöä muualla kuin Suomessa. Jos kyse on ajoneuvosta, jota ei ole rekisteröity muuallakaan kuin Suomessa, ajoneuvon käyttö estyy jo sillä, ettei ajoneuvoa tässä vaiheessa voida rekisteröidä Suomeen. Säännös on kuitenkin tarpeen, koska on mahdollista, että ajoneuvo on ennen sen ottamista 27 b §:n mukaiseen järjestelyyn rekisteröitynä muualla kuin Suomessa. Tällöin se olisi laillisesti muun kuin Suomessa vakinaisesti asuvan henkilön käytettävissä. Käyttömahdollisuutta ei tässäkään tapauksessa voida pitää tarkoituksenmukaisena, koska ajoneuvo on lähinnä varastoituna tänne myöhempää muuttoajoneuvona käyttöönottoa varten. Samasta syystä ehdotetaan, että 27 b §:n mukaiseen menettelyyn otettu ajoneuvo ei voisi olla tämän menettelyn aikana käytössä myöskään muualla kuin Suomessa. Jos ajoneuvo on tänä aikana rekisteröitynä ulkomailla, sen käyttöä siellä tai Suomessa olisi käytännössä vaikea valvoa.

Uuden 27 b §:n 3 momenttiin ehdotetaan otettavaksi eräitä määräaikojen laskemista tarkentavia säännöksiä, jotka johtuvat siitä, että pykälää sovellettaessa ei tule samalla tavalla kuin yleensä kysymykseen ajoneuvon omistus ulkomailla. Autoverolain 27 §:ssä on perussäännös muuttoajoneuvojen luovutusta ja käyttöä koskevista määräajoista. Pykälän mukaan maahanmuuton yhteydessä tuotua ajoneuvoa, josta on 25 §:n nojalla myönnetty veronalennus tai verottomuus, ei saa veroa suorittamatta myydä, vuokrata eikä muutoin

luovuttaa toiselle eikä antaa vastikkeettakaan muuttajan perheeseen kuulumattoman henkilön käytettäväksi ennen kuin ajoneuvo on ollut muuttajan tai hänen aviopuolisonsa omistuksessa tai omistukseen johtavassa hallinnassa ja muuttajan käytössä vähintään kolme vuotta, josta kuitenkin vähintään yhden vuoden ajan Suomessa. Koska ehdotettavassa uudessa menettelyssä ei varsinaisesti ole kysymys ajoneuvon omistuksesta ja käytöstä muualla kuin Suomessa ennen muuttoa tänne, olisi tarpeen määritellä kolmen vuoden määräajan alkaminen toisella tavalla. Määräaika laskettaisiin alkavaksi 1 momentin 1 kohdan mukaisen oleskelun alkamisesta tai 4 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä. Jos ajankohdat poikkeavat toisistaan, määräaika alkaisi näistä myöhäisemmästä. Mitä aikaisemmin henkilö tekee ajoneuvosta ilmoituksen tulle, sitä aikaisemmin myös luovutusrajoitus tulee päättymään. Kuitenkin myös esimerkiksi säännös, jonka mukaan vähintään yhden vuoden ajan tulee kulua Suomessa muuton jälkeen, tulisi sovellettavaksi.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan selvyyden vuoksi säädettäväksi, että muilta kuin 27 b §:stä johtuvilta osin pykälässä tarkoitettujen ajoneuvon verotukseen sovellettaisiin 25—27 a §:n säännöksiä. Pykälää ei sovellettaisi myöskään ajoneuvoon, joka on käytössä muualla kuin Suomessa.

28 §. Pykälä koskee taksipalautusta. Pääsääntönä on, että autoveroa alennetaan taksikäytössä olevasta autosta enintään 9 600 eurolla. Taksikäyttö on määritelty viittaamalla luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain (343/1991) 2 §:n 5 kohdassa olevaan tilausliikenteen määritelmään. Laki, johon viitataan, on kuitenkin kumottu joukkoliikennelain (869/2009) 59 §:n 2 momentilla 3 päivänä joulukuuta 2009, eli siitä ajankohdasta, jona joukkoliikennelaki tuli voimaan. Asiallisesti samansisältöinen tilausliikenteen määritelmä sisältyy taksiliikennelain (217/2007) 2 §:n 1 kohtaan. Autoverolain 28 §:n viittaus ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä viitattaisiin taksiliikennelain 2 §:n 1 kohtaan.

Esteettömän tilataksin uusi 12 000 euron suuruinen verotuki koskisi taksiliikenteessä käytettävän kaluston laatuvaatimuksista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen 2 §:n mukaan taksiautoa, jossa on pyörätuolia varten nostin tai sen sijaan leveyssuunnassa yhtenäinen ja turvallinen kulku- luiska, jonka kaltevuus on enintään 14 prosenttia tai enintään 21 prosenttia, jos pyörätuolille käytetään sähköisesti lukittavia kiinnitysvöitä. Esteettömässä taksiautossa on asetuksen mukaan pyörätuolipaikka, jota varten on tilaa vähintään 0,7 metriä x 1,1 metriä ja jonka korkeus on vähintään 1,35 metriä. Pyörätuolipaikan kohdalla lattian sisätilan kaltevuus saa olla korkeintaan yksi prosentti lukuun ottamatta pitkittäissuuntaa, jossa kaltevuus voi olla eteenpäin nousevasti enintään viisi prosenttia. Pyörätuolipaikalla saa olla vaihtoehtoisia käyttöä varten helposti sivuun käännettävät istuimet, joiden tarvitsema tila ei saa vähentää pyörätuolin tilaa. Pyörätuolin ja siinä matkustavan tulee olla luotettavasti kiinnitettävissä ajoneuvoon siten kuin standardissa SFS 5912 pyörätuolissa istuvan matkustajan kuljettamisesta henkilö-, paketti- ja kuorma-autossa (M₁-, N₁- ja N₂-luokan ajoneuvot) tai kansainvälisessä ISO 10542-1 standardissa taikka näitä standardeja vastaavassa standardissa on määrätty. Pyörätuolipaikalle johtavan kulkuaukon leveys on lattiatasossa vähintään 0,8 metriä ja korkeus vähintään 1,30 metriä. Kulku autoon on järjestettävä helpoksi.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian. Lakia sovelletaan ajoneuvoihin, joiden ensimmäinen veron määräytymispäivä on lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki**autoverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan autoverolain (1482/1994) 4 §:n 2 momentti, 10 §:n 1 momentti, 25 §:n 1 ja 3 momentti, 27 §:n 2 momentti ja 28 §:n 1 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 2 momentti laissa 5/2009, 10 §:n 1 momentti ja 28 §:n 1 momentti laissa 266/2003, 25 §:n 1 momentti laissa 925/2001 ja 3 momentti laissa 421/2001, sekä

lisätään lakiin uusi 27 b § seuraavasti:

4 §

Jos ajoneuvon tuo maahan tai valmistaa 39 §:ssä tarkoitettu rekisteröity asiamies, vastaa tämä autoverosta 1 momentissa tarkoitettua verovelvollisen sijasta. Rekisteröity asiamies vastaa myös sellaisen ajoneuvon autoverosta, jonka hän on hankkinut verottomana muulta kuin toiselta rekisteröidyltä asiamieheltä. Vastuu verosta voidaan kuitenkin siirtää noudattaen 3 momentin säännöksiä, jolloin siirron saaja on vastuussa verosta. Siirron saajaan sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään verovelvollisesta.

10 §

Ajoneuvoa pidetään käytettynä, jos se on ollut rekisteröitynä tai käytössä.

25 §

Maahan muuttavan henkilön muuton yhteydessä tuoman yhden yksityistalouteen kuuluvan verollisen ajoneuvon veroa alennetaan enintään 13 450 eurolla jos:

1) muuttaja on välittömästi ennen muuttoa ollut ulkomailla yhtäjaksoisesti vähintään yhden vuoden ajan;

2) ajoneuvo on välittömästi ennen muuttoa ollut muuttajan tai hänen aviopuolionsa omistuksessa tai omistukseen johtavassa hallinnassa ja muuttajan käytössä vähintään kuuden kuukauden ajan;

3) tapauksessa, jossa muuttaja on aikaisemmin tuonut maahan alennetulla verolla tai verotta ajoneuvon, sen verottomalle luovu-

tukselle säädetty tai määrätty määräaika on päättynyt ennen muuttoa Suomeen; sekä

4) ajoneuvo tuodaan Suomeen muuton jälkeen kahdentoista kuukauden kuluessa muutosta tai enintään kolme kuukautta ennen muuttoa ja ilmoitetaan verotettavaksi 18 kuukauden kuluessa muutosta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu veron alennus myönnetään myös ennen muuttoa Suomessa väliaikaisesti oleskellelle, jos hän osoittaa, että 1 momentin 1—3 kohdissa säädetty edellytykset olisivat täyttyneet välittömästi ennen hänen saapumistaan Suomeen väliaikaista oleskelua varten. Ajoneuvo on tällöin ilmoitettava verotettavaksi 18 kuukauden kuluessa väliaikaisen oleskelun alkamisesta.

27 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun muuttajan perheeseen kuuluvat hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvat aviopuoliso ja heidän naimattomat lapsensa. Aviopuoliso on rinnastetaan muuttajan kanssa avioliittoa solmimatta yhteisessä taloudessa avioliiton omaisissa olosuhteissa jatkuvasti elävä henkilö.

27 b §

Edellä 25 §:ssä tarkoitettu alennus autoverosta myönnetään myös seuraavien ehtojen täytyessä:

1) maahan muuttava henkilö on oleskellut ennen muuttoa Suomeen muualla kuin Suo-

messa siten kuin 25 §:ssä säädetään, ja tästä ajasta välittömästi ennen muuttoa vähintään kuusi kuukautta alueella tai valtiossa, jossa ajoneuvoa ei voi terrorismin, sotatilan tai muista näihin rinnastuvista syistä oleellisesti heikentyneen turvallisuustilanteen vuoksi käyttää taikka säilyttää,

2) ajoneuvo on ollut ennen muuttoa Suomeen muuttajan omistuksessa vähintään kuuden kuukauden ajan,

3) ajoneuvoa ei ole ennen muuttoa Suomeen rekisteröity Suomessa, eikä se 2 kohdassa mainittuna aikana ole rekisterissä muuallakaan, ja

4) ajoneuvosta on 2 kohdassa tarkoitetun omistajan alkaessa tehty tullille ilmoitus, josta käyvät ilmi ajoneuvon yksilöintitiedot, tiedot ajoneuvon hankinnasta, oleskelusta 1 kohdassa tarkoitetulla alueella sekä suunnitellusta ajoneuvon säilytyksestä. Tullihallitus voi antaa ilmoituksesta tarkempia säännöksiä.

Tässä pykälässä tarkoitettua ajoneuvoa ei saa muuttoa edeltävänä aikana käyttää Suomessa tai muuallakaan eikä luovuttaa toisen käytettäväksi.

Ajoneuvon luovutuksen määräaika laskeaan alkavaksi 1 momentin 1 kohdan mukaisen oleskelun alkamisesta tai 4 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä. Jos ajan-

kohdat poikkeavat toisistaan, määräaika alkaa näistä myöhäisemmästä.

Ellei tässä pykälässä toisin säädetä, tässä pykälässä tarkoitettuun ajoneuvon verotukseen sovelletaan 25—27 a §:n säännöksiä. Tätä pykälää ei sovelleta ajoneuvoon, joka on käytössä muualla kuin Suomessa.

28 §

Autoveroa alennetaan enintään 9 600 eurola autosta, joka Suomessa ensi kertaa rekisteröitäessä merkitään käytettäväksi taksiliikennelain (217/2007) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun tilausliikenteeseen ja jota sen omistaja pääasiallisesti käyttää tällaiseen liikenteeseen. Esteettömästä taksista, jossa on kuljetajan istuimen lisäksi vähintään seitsemän istuinpaikkaa, alennus on enintään 12 000 euroa. Veron alennusta pienennetään kuitenkin yhdellä kolmaskymmeneskuudesosalla jokaista täyttä tai alkavaa kalenterikuukautta kohden, jonka ajoneuvo on muualla kuin Suomessa ollut käytössä ennen sen rekisteröintiä edellä mainittuun käyttöön.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2010. Lakia sovelletaan ajoneuvoihin, joiden ensimmäinen veron määräytymispäivä on lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Jyrki Katainen*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

autoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan autoverolain (1482/1994) 4 §:n 2 momentti, 10 §:n 1 momentti, 25 §:n 1 ja 3 momentti, 27 §:n 2 momentti ja 28 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 2 momentti laissa 5/2009, 10 §:n 1 momentti ja 28 §:n 1 momentti laissa 266/2003, 25 §:n 1 momentti laissa 925/2001 ja 3 momentti laissa 421/2001, sekä

lisätään lakiin uusi 27 b § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Jos ajoneuvon tuo maahan tai valmistaa 39 §:ssä tarkoitettu rekisteröity asiamies, vastaa tämä autoverosta 1 momentissa tarkoitettua verovelvollisen sijasta. Vastuu verosta voidaan kuitenkin siirtää noudattaen 3 momentin säännöksiä, jolloin siirron saaja on vastuussa verosta. Siirron saajaan sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään verovelvollisesta.

Jos ajoneuvon tuo maahan tai valmistaa 39 §:ssä tarkoitettu rekisteröity asiamies, vastaa tämä autoverosta 1 momentissa tarkoitettua verovelvollisen sijasta. *Rekisteröity asiamies vastaa myös sellaisen ajoneuvon autoverosta, jonka hän on hankkinut verotamattomana muulta kuin toiselta rekisteröidyltä asiamieheltä.* Vastuu verosta voidaan kuitenkin siirtää noudattaen 3 momentin säännöksiä, jolloin siirron saaja on vastuussa verosta. Siirron saajaan sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään verovelvollisesta.

10 §

Ajoneuvoa pidetään käytettynä, jos se on ollut rekisteröitynä ja käytössä.

10 §

Ajoneuvoa pidetään käytettynä, jos se on ollut rekisteröitynä *tai* käytössä.

25 §

Maahan muuttavan henkilön muuton yhteydessä tuoman yhden yksityistalouteen kuuluvan verollisen ajoneuvon veroa alennetaan enintään 13 450 eurolla jos:

1) muuttaja on välittömästi ennen muuttoaan ollut ulkomailla yhtäjaksoisesti vähintään yhden vuoden ajan;

2) ajoneuvo on välittömästi ennen muuttoa ollut muuttajan tai hänen aviopuolisonsa omistuksessa tai omistukseen johtavassa hallinnassa ja muuttajan käytössä vähintään kuuden kuukauden ajan; sekä

25 §

Maahan muuttavan henkilön muuton yhteydessä tuoman yhden yksityistalouteen kuuluvan verollisen ajoneuvon veroa alennetaan enintään 13 450 eurolla jos:

1) muuttaja on välittömästi ennen muuttoaan ollut ulkomailla yhtäjaksoisesti vähintään yhden vuoden ajan;

2) ajoneuvo on välittömästi ennen muuttoa ollut muuttajan tai hänen aviopuolisonsa omistuksessa tai omistukseen johtavassa hallinnassa ja muuttajan käytössä vähintään kuuden kuukauden ajan;

3) tapauksessa, jossa muuttaja on aikaisemmin tuonut maahan alennetulla verolla tai verotta ajoneuvon, sen verottomalle luovutukselle säädetty tai määrätty määräaika on päättynyt ennen muuttoa Suomeen.

3) tapauksessa, jossa muuttaja on aikaisemmin tuonut maahan alennetulla verolla tai verotta ajoneuvon, sen verottomalle luovutukselle säädetty tai määrätty määräaika on päättynyt ennen muuttoa Suomeen; *sekä*

4) ajoneuvo tuodaan Suomeen muuton jälkeen kahdentoista kuukauden kuluessa muutosta tai enintään kolme kuukautta ennen muuttoa ja ilmoitetaan verotettavaksi 18 kuukauden kuluessa muutosta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu veron alennus myönnetään myös ennen muuttoa Suomessa väliaikaisesti oleskelleelle, jos hän osoittaa, että 1 momentissa säädetty edellytykset ovat täyttyneet välittömästi ennen hänen saapumistaan Suomeen väliaikaista oleskelua varten. *Veron alennuksen edellytyksenä on tällöin lisäksi, että ajoneuvo ilmoitetaan verotettavaksi muuttotavarana kuuden kuukauden kuluessa väliaikaisen oleskelun alkamisesta. Jos kysymyksessä on ajoneuvo, joka on ollut Suomessa väliaikaisesti verotta 2 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla ja jonka verottomalle käytölle säädetty määräaika on pidennetty 32 §:ssä tarkoitettulla tavalla, ilmoitus voidaan tehdä ennen pidennetyn määräajan päättymistä, kuitenkin 18 kuukauden kuluessa väliaikaisen oleskelun alkamisesta.*

Edellä 1 momentissa tarkoitettu veron alennus myönnetään myös ennen muuttoa Suomessa väliaikaisesti oleskelleelle, jos hän osoittaa, että 1 momentin 1—3 kohdissa säädetty edellytykset olisivat täyttyneet välittömästi ennen hänen saapumistaan Suomeen väliaikaista oleskelua varten. Ajoneuvo on tällöin ilmoitettava verotettavaksi 18 kuukauden kuluessa väliaikaisen oleskelun alkamisesta.

27 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun muuttajan perheeseen kuuluvat hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvat aviopuoliso ja heidän naimattomat lapsensa. Aviopuoliso rinnastetaan muuttajan kanssa avioliittoa solmimatta yhteisessä taloudessa avioliiton omaisissa olosuhteissa jatkuvasti elävä *toista sukupuolta* oleva henkilö.

27 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun muuttajan perheeseen kuuluvat hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvat aviopuoliso ja heidän naimattomat lapsensa. Aviopuoliso rinnastetaan muuttajan kanssa avioliittoa solmimatta yhteisessä taloudessa avioliiton omaisissa olosuhteissa jatkuvasti elävä henkilö.

27 b §

Edellä 25 §:ssä tarkoitettu alennus autoverosta myönnetään myös seuraavien ehtojen täytyessä:

1) maahan muuttava henkilö on oleskellut ennen muuttoa Suomeen muualla kuin Suomessa siten kuin 25 §:ssä säädetään, ja tästä

ajasta välittömästi ennen muuttoa vähintään kuusi kuukautta alueella tai valtiossa, jossa ajoneuvoa ei voi terrorismin, sotatilan tai muista näihin rinnastuvista syistä oleellisesti heikentyneen turvallisuustilanteen vuoksi käyttää taikka säilyttää,

2) ajoneuvo on ollut ennen muuttoa Suomeen muuttajan omistuksessa vähintään kuuden kuukauden ajan,

3) ajoneuvoa ei ole ennen muuttoa Suomeen rekisteröity Suomessa, eikä se 2 kohdassa mainittuna aikana ole rekisterissä muuallakaan, ja

4) ajoneuvosta on 2 kohdassa tarkoitettujen ajoneuvon omistajan alkaessa tehty tullille ilmoitus, josta käyvät ilmi ajoneuvon yksilöintitiedot, tiedot ajoneuvon hankinnasta, oleskelusta 1 kohdassa tarkoitettulla alueella sekä suunnitellusta ajoneuvon säilytyksestä. Tullihallitus voi antaa ilmoituksesta tarkempia säännöksiä.

Tässä pykälässä tarkoitettua ajoneuvoa ei saa muuttoa edeltävänä aikana käyttää Suomessa tai muuallakaan eikä luovuttaa toisen käytettäväksi.

Ajoneuvon luovutuksen määräaika laskeaan alkavaksi 1 momentin 1 kohdan mukaisen oleskelun alkamisesta tai 4 kohdassa tarkoitettujen ilmoituksen tekemisestä. Jos ajankohdat poikkeavat toisistaan, määräaika alkaa näistä myöhäisemmästä.

Ellei tässä pykälässä toisin säädetä, tässä pykälässä tarkoitettuun ajoneuvon verotukseen sovelletaan 25–27 a §:n säännöksiä. Tätä pykälää ei sovelleta ajoneuvoon, joka on käytössä muualla kuin Suomessa.

28 §

Autoveroa alennetaan enintään 9 600 eurola autosta, joka Suomessa ensi kertaa rekisteröitäessä merkitään käytettäväksi luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain (343/1991) 2 §:n 5 kohdassa tarkoitettuun tilausliikenteeseen ja jota sen omistaja pääasiallisesti käyttää tällaiseen liikenteeseen. Veron alennusta pienennetään kuitenkin yhdellä kolmaskymmeneskuudesosalla jokaista täyttä tai alkavaa kalenterikuukautta kohden, jonka ajoneuvo on muualla kuin Suomessa ollut käytössä ennen sen rekisteröintiä edellä mainittuun käyttöön.

28 §

Autoveroa alennetaan enintään 9 600 eurola autosta, joka Suomessa ensi kertaa rekisteröitäessä merkitään käytettäväksi taksiliikennelain (217/2007) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun tilausliikenteeseen ja jota sen omistaja pääasiallisesti käyttää tällaiseen liikenteeseen. Esteettömästä taksista, jossa on kuljettajan istuimen lisäksi vähintään seitsemän istuinpaikkaa, alennus on enintään 12 000 euroa. Veron alennusta pienennetään kuitenkin yhdellä kolmaskymmeneskuudesosalla jokaista täyttä tai alkavaa kalenterikuukautta kohden, jonka ajoneuvo on muualla kuin

Suomessa ollut käytössä ennen sen rekisteröintiä edellä mainittuun käyttöön.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 2010. Lakia sovelletaan ajoneuvoihin, joi-
den ensimmäinen veron määräytymispäivä
on lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.*